

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan kolmenteen täydentävään hakuun 2019 liittyvät kysymykset ja vastaukset

Teemakohtaiset kysymykset ja vastaukset

Teema 6.1 Työvoiman ja osaajien maahanmuuton ja houkuttelun kansainväliset mallit

Kysymys:

- 1) Kuvauksessa on kohdan "Toimijoiden roolit ja poikkihallinnollinen yhteistyö" alla kysymys "Onko mallien vaikuttavuutta mahdollista arvioida?" Viitataan tällä kysymyksellä mahdollisiin olemassa oleviin vaikuttavuuden arviointeihin vai ennemmin selvityksen toteuttajan näkemykseen siitä, mitä mallien vaikuttavuudesta voidaan sanoa?
- 2) Kuvauksessa mainitaan, että syvempään tarkasteluun valitaan 3-5 maata ja kevyempi tarkastelu hyvistä käytännöistä toteutetaan noin 10 maasta. Voiko kevyemmän hyvien käytäntöjen tarkastelun osalta toimia siten, että eri maista valitaan käytäntöjä koskien kuvauksessa määriteltyjä eri tutkimusteemoja ja niiden alakysymyksiä? Tällöin esimerkiksi siis jostain maasta voi löytyä käytäntöjä koskien useampaa teemaa ja jostain toisesta maasta vain yksi käytäntö koskien yhtä teemaa.

Vastaus:

- 1) Tässä viitataan molempiin. Selvityksen toteuttaja voi kertoa, jos mallia on arvioitu ja mitkä sen tulokset ovat tai jos mallia ei ole arvioitu ja mahdolliset syyt sille, miksi näin on. Selvityksen tekijä voi myös itse antaa näkemyksensä siitä, että onko kyseisen mallin vaikuttavuutta mahdollista arvioida ja mahdollisuuksien mukaan myös siitä, olisiko samankaltaisen mallin vaikuttavuuden arviointi Suomen kontekstissa mahdollista.
- 2) Kyllä voi toimia esitetyllä tavalla.

Teema 6.2 Maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolut

Kysymys:

Tuleeko tutkimusasetelman sisältää maahanmuuttajien haastattelemista tai osallistamista palvelupolkujen kehittämiseksi?

Vastaus:

Maahanmuuttajien haastatteleminen tai osallistaminen prosessiin ei ole erityinen vaatimus hankkeen toteuttamiselle. Sitä voi kuitenkin halutessaan käyttää tiedonkeruumenetelmänä. Tältä osin selvityksessä voidaan myös hyödyntää muita käynnissä olevia aiheeseen liittyviä selvityksiä, joissa palveluiden asiakasnäkökulma nousee vahvemmin esiin.

Kysymys:

Voiko selvitystutkimuksen suunnitelmaan rakentaa ehdotuksen käytettävistä rekisteriaineistoista suhteessa muuhun selvitystiedon keruuseen vai tuleeko kaikkia kuvauksessa mainittuja rekisteritietoja hyödyntää?

Vastaus:

Selvityksessä ei tarvitse käyttää kaikkia hakuilmoituksessa mainittuja rekisteriaineistoja. Hakija voi ehdottaa hankesuunnitelmassa käyttävänsä vain osaa aineistoista tai ehdottaa vaihtoehtoista tapaa tarkastella palvelupolkujen ja työllistymisen yhteyttä.

Teema 9.1 Valtion ohjaus 2020-luvulla – säädös- ja resurssiohjauksesta systeemin luotsaamiseen

Kysymys:

- 1) 9.1 Valtion ohjaus 2020-luvulla – säädös- ja resurssiohjauksesta systeemin luotsaamiseen: Kuinka pitkällä aikajänteellä toivotte, että tarkastelemme valtion ohjauksen historiallista kehittymistä?
- 2) 9.1 Valtion ohjaus 2020-luvulla – säädös- ja resurssiohjauksesta systeemin luotsaamiseen: Miten määrittelette ja rajaatte konseptin "valtion ohjaus"?

Vastaus:

- 1) Lähtökohtana on tarkastella kehitystä siitä lähtien, kun käsite ohjaus on otettu käyttöön valtionhallinnosta puhuttaessa.
- 2) Käsite "ohjaus" on tarkoituksella jätetty täsmällisesti määrittelemättä, jotta analyysi ei rajautuisi välinetarkasteluksi. Ohjaus 2020-hankkeella haetaan kokonaiskuvaa valtion ohjauksen kehityksestä, tilasta ja muodoista suhteessa kunkin ajankohdan yhteiskunnallisen kehityksen olennaisiin piirteisiin. Voidaan ajatella, että ohjaus on kaikkea sitä toimintaa, jolla demokraattisesti asetetun tavoitteen toteuttamiseksi ohjataan hallintoa ja yhteiskunnan eri toimijoita haluttuun suuntaan tai lopputulokseen. Ohjaus liittyy politiikan ja hallinnon väliseen suhteeseen. Ohjauskeinon synonyyminä käytetään toisinaan käsitettä politiikkainstrumentti.

Kysymys:

- 1) Onko tilaajalla näkemystä siitä, mitkä osat tutkimuksesta tuotetaan englanniksi, suomeksi ja molemmilla kielillä?
- 2) Tuotetaanko ruotsiksi muuta kuin loppuraportin kuvailulehti?

Vastaus:

- 1) Koko raportti kirjoitetaan sekä suomeksi että englanniksi.
 - 2) Vain kuvailulehti tuotetaan ruotsiksi.
-

Yleiset kysymykset

Kysymys:

Olemme laatimassa konsortiohakemusta. Pitääkö hakemukseen liittää konsortion muiden osapuolien allekirjoittama dokumentti suostumuksesta osallistua hankkeeseen. Jos pitää, niin miten se liitetään hakemukseen?

Vastaus:

Ei tarvitse. Jos hanke tulee valituksi, tulee toimijoiden laatia konsortiosopimus. Konsortiosopimus tulee toimittaa valtioneuvoston kanslialle pyydettyä. Valtioneuvoston kanslia voi purkaa sopimuksen, mikäli konsortiosopimusta ei ole saatavilla.

Kysymys:

VN-TEAS:n yleisissä ohjeissa sanotaan, että hankesuunnitelman tarkempi ohje on hakemuslomakkeen liitteessä. En kuitenkaan itse löydä ohjetta. Missäköhän se on? Aiemmin hakemuslomakkeen lopussa oli ohjeita, mukaan lukien kuvaus hankesuunnitelman sisällöstä. Nyt sähköisessä järjestelmässä tätä ei enää ole. Noudatetaanko kuitenkin vanhaa mallia hankesuunnitelman rakenteen suhteen?

Onko hakemuksen (tutkimussuunnitelman) laatimiseen tarkempaa ohjetta kuin se, että se on max. 10 sivua? Sisällytetäänkö siihen lähdeluettelo?

Onko tutkimussuunnitelmalle pohja ja ohjeistus, kuten oli aiempina vuosina?

Onko liitteenä olevan hankesuunnitelman rakenne sama kuin aiemmin (tausta, tavoitteet, menetelmät jne.)?

VN TEAS yleiset ehdot 2019 -dokumentissa s. 4 kerrotaan, että "Hankesuunnitelma: Hakemuksen tulee sisältää toteutettavan selvityksen tai tutkimuksen alustava, vapaamuotoinen hankesuunnitelma, jota voidaan täsmentää hankkeen alkuvaiheessa yhteistyössä ohjausryhmän kanssa. Suunnitelman tulee olla maksimissaan 10 sivun mittainen. Hankesuunnitelman tarkempi rakenne on esitelty hakemuslomakkeen liitteessä." Hankesuunnitelman tarkempaa rakennetta ei kuitenkaan löydy sähköisestä hakemuslomakkeesta (tai -portaalista). Voiko hankesuunnitelman pohjana käyttää syksyllä 2018 julkaistun vuoden 2019 haun paperisessa hakemuslomakkeessa esitettyä rakennetta (liitteenä)?

Vastaus:

Pahoittelemme ohjeen pois jääntiä. Ohje on lisätty sivuillemme 5.11. ja löytyy myös asiointijärjestelmästä 6. Liitteet -kohdasta.

Lähdeluettelo sisällytetään määriteltyyn sivumäärään.

Kysymys:

Harkitsemme ostopalveluina litterointipalvelujen hankkimista. Tuleeko litteroinnin palvelutuottajan olla tiedossa hakuvaiheessa ja/tai tuleeko hakemukseen liittää litteroinnin tekijän tiedot ja CV?

Vastaus:

Litteroinnin palvelutuottajan ei tarvitse olla tiedossa hakuvaiheessa eikä hakemukseen tarvitse liittää litteroinnin tekijän tietoja ja CV:tä.

Kysymys:

1) Onko tutkimuksen viestinnässä mahdollista käyttää julkaisijan eli VN:n olemassa olevia viestintäkanavia ja viestintäosaamista eli resurssia? Mikä olisi näiden käytön hinta hankkeelle?

- 2) Tarvitseeko hankkeen budjetoida itselleen omat nettisivut (huom. niiden hinta alkaa 5000 eurosta) vai riittääkö viestintä VN:n nettisivujen kautta.
- 3) Onko tutkimuksen taitossa ja painossa mahdollista käyttää julkaisijan eli VN:n julkaisujen taittajaa ja painajaa? Mikä olisi näiden käytön hinta Hankkeelle?
- 4) Onko julkaisutilaisuus mahdollista toteuttaa VN:n tiloissa ilmaiseksi.
- 5) Onko vastaavissa viestintä -ja koordinaatiokysymyksiin mahdollista saada puhelinnumeroa VN:stä johon voisi soittaa ad hoc-tilanteessa?
- 6) Tarvitseeko hanke omaa viestintäkoordinaattoria vai voiko tämän suhteen saada kaikki tarvittavat resurssit VN:stä?
- 7) Ovatko VN:n oikoluku-, taitto-, paino ja käännöspalvelut Hankkeen käytettävissä? Mikä olisi näiden käytön hinta hankkeelle?
- 8) Jos taittopalvelu ei ole käytettävissä, saako Hanke VN:ltä taittopohjan jonka mukaan hankkeen valitsema taittaja voi tehdä taittotyön?

Vastaus:

- 1) Hanke voi hyödyntää viestinnässä maksutta valtioneuvoston tarjoamia viestintäkanavia (mm. tietokayttoon.fi, uutiskirje, blogit, Policy Briefit, verkkouutiset). Hanke vastaa itse viestinnällisestä sisällöntuotannostaan, mutta sisällöllistä sparrausapua on maksutta saatavissa VNK:n VN TEAS -sihteeristöä VNK:n tarjoamien viestintäkanavien hyödyntämisen osalta. Hankkeen kannattaa varmistaa viestinnällinen tuki myös omasta organisaatiosta ja tarvittaessa huomioida ulkoisen viestintäpalvelun tarve hankkeen kustannusarviota laadittaessa, jos hankkeen viestintäsuunnitelman tavoitteiden toteuttaminen sitä edellyttää.
- 2) Hanke voi vapaasti perustaa omat erilliset nettisivut tai tehdä hankesivut mahdollisuuksien mukaan oman organisaation verkkopalveluun. VNK:n ylläpitämällä Tietokayttoon.fi-sivustolla julkaistaan hankkeen perustiedot ja kyseisellä sivustolla on myös mahdollista julkaista muita viestintäsisältöjä.
- 3) Valtioneuvoston ammattitaitajat taittavat valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarjassa julkaistavan raportin. Raportti kirjoitetaan ja viimeistellään Word-raporttipohjalle ja hanke-toimijat vastaavat raportin sisällöstä. Taittajien palvelu ei ole käytettävissä raportin luonnosteluvaiheessa. Raportit julkaistaan verkossa sähköisinä julkaisuina. Mahdolliset painatuskulut katetaan hankkeen määrärahasta.
- 4) Julkaisutilaisuudesta kannattaa sopia ohjausryhmässä. Valtioneuvostolla on käytössään kokoustiloja, joissa voi järjestää myös julkaisutilaisuuksia.
- 5) VN TEAS -viestintää ja -koordinaatiota koskeissa kysymyksissä valtioneuvoston kansliassa neuvoo tiimi, jonka yhteystiedot löytyvät [Tietokayttoon.fi-verkkosivuilta kohdasta ota yhteyttä](https://tietokayttoon.fi). Kannattaa käydä viestintäsuunnitelma ja -toimet läpi hankkeen ohjausryhmän kokouksissa.
- 6) VN:n virkamiehet eivät toimi hankkeiden viestintäkoordinaattoreina. Hankkeen tulee omassa viestintä- ja vuorovaikutussuunnitelmassaan ratkaista viestintävastuut.
- 7) Valtioneuvoston ammattitaitajat taittavat valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarjassa julkaistavan raportin. Raportti kirjoitetaan ja viimeistellään Word-raporttipohjalle ja hanke-toimijat vastaavat sisällöstä. Taittajien palvelu ei ole käytettävissä raportin luonnosteluvaiheessa. Raportit julkaistaan verkossa sähköisinä julkaisuina. Mahdolliset käännös-, oikoluku- ja painatuskulut katetaan hankkeen määrärahasta. VNK vastaa loppuraportin julkaisuvaiheessa tuloksista kertovan mediatiedotteen käännöksistä ja tiedotteen mediajakelusta. Loppuraportin ruotsin- ja englanninkielisten kuvailulehtien käännöksistä vastaa kuitenkin hanke. Mikäli haussa olevassa tietotarvekuvauksen

raportointi-kohdassa edellytetään loppuraporttia julkaistavaksi ruotsin- ja/tai englanninkielellä, vastaa hanke tästä. Käännöskustannukset tulee huomioida hankkeen kustannusarviota laadittaessa.

8) Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarjalla on käytössä oma Word-raporttipohja.

Kysymys:

- 1) Edellytetäänkö muita liitteitä kuin tutkimussuunnitelma ja ansioluettelo? Esimerkiksi erillistä viestintäsuunnitelmatiedostoa?
- 2) Edellytetäänkö hankkeen aikana väliraportointia ja jos kyllä niin minkä luonteista (toteutusaika on tiivis)?

Vastaus:

- 1) Viestintä- ja hyödyntämissuunnitelma sekä tiedonhallintasuunnitelma täytetään sähköisen asiointijärjestelmän lomakepohjalle.
 - 2) Mahdollisesta väliraportoinnista ja sen muodosta kannattaa sopia hankkeen ohjausryhmän kokouksessa, jos tietotarvekuvauksessa ei ole erikseen väliraportointia edellytetty.
-

Kysymys:

Onko viestintäsuunnitelmalle pohja, kuten oli aiemmin?

Vastaus:

Viestintä- ja tiedonhallintasuunnitelmat muodostuvat sähköisellä hakualustalla, kun hakija kirjoittaa vastauksensa esitettyihin kysymyksiin.

Kysymys:

Pitääkö viestintä- ja hyödyntämissuunnitelma sisällyttää liitteenä olevaan hankesuunnitelmaan, kun se täytetään palvelussa erikseen?

Vastaus:

Viestintä- ja hyödyntämissuunnitelmaa ei tarvitse erikseen sisällyttää liitteenä olevaan hankesuunnitelmaan.

Kysymys:

Arvonlisäveron käsittely, kun päähakija on valtion virasto. Valtion virasto kirjaa arvonlisäveron hallinnonalan arvonlisäveromomentille. Miten konsortio-osapuolen laskuttamat arvonlisäverot huomioidaan? Budjetoidaanko osto- ja matkapalvelut hankebudjettiin sisältäen arvonlisäveron vai ilman arvonlisäveroa?

Vastaus:

Mikäli päätoteuttaja on valtion laitos, konsortio-osapuolten arvonlisäverot kirjataan hallinnonalan arvonlisäveromomentille. Valtion laitoksen ollessa hankkeen päätoteuttaja, mitään arvonlisäveroja ei

laskuteta valtioneuvoston kanslialta. Mikäli valtion virasto kirjaa osto- ja matkapalveluiden arvonlisäverot omalle hallinnonalan momentille, voi hankebudjettiin em. kululajit merkitä ilman arvonlisäveroa.

Kysymys:

Jos tutkimuksen toteuttajana on yritys, sisältykö arvonlisävero käytettävissä olevaan määrärahaan vai lasketaanko se sen päälle?

Vastaus:

Yrityksen ollessa hankkeen päätoteuttaja, arvonlisävero lasketaan haettavan määrärahan päälle.

Kysymys:

Voiko ruotsalainen yritys osallistua hakuun A) yksin tai B) kansainvälisenä konsortiona ilman suomalaisia toimijoita?

Vastaus:

Kyllä, ruotsalainen yritys tai joku muu kansainvälinen organisaatio voi osallistua hakuun joko A) yksin tai B) kansainvälisenä konsortioina ilman suomalaisia toimijoita.
